

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33023
Nom	Teràpia osteopàtica
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1202 - Grau de Fisioteràpia	Facultat de Fisioteràpia	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1202 - Grau de Fisioteràpia	13 - Mètodes Específics d'Intervenció en Fisioteràpia	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
LLUCH GIRBES, ENRIQUE JUAN	191 - Fisioteràpia
TORRES CUECO, RAFAEL	191 - Fisioteràpia

RESUM

L'assignatura Teràpia Osteopàtica preten guiar l'estudiant en l'adquisició de coneixements actualitzats dins del camp de la fisioteràpia i el dolor, l'aprenentatge del raonament clínic i les destreses tècniques per a la seua correcta aplicació en diferents condicions de dolor, fonamentalment del sistema musculoesquelètic.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1202 - Grau de Fisioteràpia

- Respectar els drets fonamentals i d'igualtat entre homes i dones.
- Reconèixer la diversitat, la multiculturalitat, els valors democràtics i la cultura de la pau.
- Treballar en equip.
- Adquirir coneixements relatius a les tecnologies de la informació i la comunicació.
- Adquirir sensibilitat envers temes mediambientals.
- Saber establir un pla terapèutic per complir els objectius proposats.
- Saber aplicar les diferents tècniques fisioteràpiques de promoció, prevenció i conservació de la salut en les diferents patologies de l'aparell locomotor, respiratori, cardiovascular i nerviós. Saber aplicar tècniques de teràpia manual, teràpia manipulativa articular, osteopatia i quiropràxia.
- Saber realitzar l'avaluació del tractament fisioteràpic aplicat.
- Saber valorar els resultats del tractament fisioteràpic.
- Saber aplicar tècniques específiques que tinguin en compte les implicacions de l'ortopèdia en la fisioteràpia, tècniques terapèutiques reflexes, així com altres mètodes i tècniques alternatives i/o complementàries la seguretat i eficàcia dels quals estiga demostrada segons l'estat de desenvolupament de la ciència.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

Al finalitzar l'assignatura l'estudiant haurà de ser capaç de:

1. Avaluar al pacient abans, durant i després de la intervenció amb teràpia manual.
2. Planificar una estratègia de tractament amb teràpia manual per a la promoció, prevenció i manteniment de la salut davant diferents patologies del sistema musculo-esquelètic.
3. Adquirir l'habilitat en l'ús de la teràpia manual, exercici terapèutic i mètodes de reeducació motora en les malalties del sistema musculo-esquelètic.
4. Treballar en grup i entendre la importància del treball multidisciplinar.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. La Fisioteràpia i el Dolor: definició i conceptes bàsics

Conèixer la importància del problema del dolor en la pràctica clínica. S'estudien els distints paradigmes del dolor i la importància del paradigma neurobiològic i psicosocial. S'analitza el paper que deu jugar la fisioteràpia en el tractament del dolor.

2. Marc històric de la Teràpia Manual: definició i conceptes bàsics

Conèixer el marc històric de la terapia manual i com ha evolucionat al llarg de la història. S'estudia la història de l'osteopatia i de la quiropràxia així com la seua influència en la terapia manual. S'estudien les distintes escoles manipulatives que han anat apareguent dins de la fisioteràpia així com les aportacions dels diferents autors en la seua evolució.

3. Raonament clínic i diagnòstic en Fisioteràpia i Dolor

El raonament clínic pot definir-se com aquells processos de pensament i presa de decisions que caracteritzen la pràctica clínica. El raonament clínic implica l'aplicació de coneixements rellevants (informació, procediments, conceptes) i destreses clíniques per a tractar al pacient de forma individualitzada.

4. El Dolor i els seus mecanismes

En esta unitat s'aborden els mecanismes de dolor nociptiu, neuropàtic, nociplàstic i complex. S'estudien els criteris necessaris per a la seua identificació. S'analitzen les distintes propostes de tractament dels distints tipus de dolor.

5. Evaluació clínica en Teràpia Manual: Tests clínics, regles de predicció clínica, esquemes de classificació diagnòstica.

Aquesta unitat temàtica és una introducció en els aspectes teòrics que caracteritzen a l'exploració clínica en terapia manual. Senfatitza que l'avaluació clínica estiga basada en coneixements teòrics actualitzats i processos de raonament clínic que permetisquen dur a terme una anàlisi i una exploració física. L'avaluació clínica del pacient es divideix en dues parts: la història clínica o examen subjectiu i l'exploració física.

6. Aproximacions terapèutiques dins la Teràpia Manual

En aquesta unitat s'estudien les distintes aproximacions diagnòstiques, exploratòries i terapèutiques en funció dels diferents teixits sobre els quals es realitzen les diferents intervencions amb terapia manual:

- Aspectes generals de treball del sistema articular amb Teràpia Manual.
- Aspectes generals de treball del sistema muscular amb Teràpia Manual.
- Aspectes generals de treball del sistema neural amb Teràpia Manual.

7. Mecanismes dacció de la Teràpia Manual

Aquesta unitat està orientada a la revisió dels efectes obtinguts amb els procediments de teràpia manual:

- Efectes mecànics de la Teràpia Manual
- Efectes neurofisiològics de la Teràpia Manual

8. Teràpia Manual i dolor musculoesquelètic: estratègies d'abordatge del dolor crònic

Introducció en els avanços de la neurobiologia del dolor i la seua aplicació en el tractament del dolor. Adquisició de coneixements sobre neurofisiologia del dolor. Reconeixement i avaluació de pacients amb síndromes de dolor crònic. Introducció al model neurobiològic del dolor crònic. Introducció al model biopsicosocial del dolor. Introducció a l'abordatge cognitiu-conductual del dolor

9. Programa pràctic

- Tècniques bàsiques de teràpia manual del sistema articular
- Tècniques bàsiques de teràpia manual del sistema muscular
- Tècniques bàsiques de teràpia manual del sistema neural
- Tècniques bàsiques de reeducació del control del moviment
- Tècniques de Teràpia Manual dirigides a la columna cervical
- Tècniques de Teràpia Manual dirigides a la columna toràcica
- Tècniques de Teràpia Manual dirigides a la columna lumbar
- Tècniques de Teràpia Manual dirigides a la pelvis
- Tècniques de Teràpia Manual dirigides a la cintura escapular i múscle
- Tècniques de Teràpia Manual dirigides a la regió del colze
- Tècniques de Teràpia Manual dirigides a la regió del canell i mà
- Tècniques de Teràpia Manual dirigides al maluc
- Tècniques de Teràpia Manual dirigides al genoll
- Tècniques de Teràpia Manual dirigides a la regió del turmell-peu

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Pràctiques en laboratori	25,00	100
Classes de teoria	20,00	100
Estudi i treball autònom	23,75	0
Lectures de material complementari	23,75	0
Preparació d'activitats d'avaluació	20,00	0
TOTAL	112,50	

METODOLOGIA DOCENT

L'ensenyament teòric es realitzarà a l'aula amb l'exposició del temari mitjançant classe magistral, activitats participatives, estudi de casos.

En el programa pràctic, l'estudiant aprendrà mitjançant la resolució d'exercicis i problemes, activitats en grup i estudi de casos, i s'entrenaran en habilitats i procediments utilitzats en teràpia manual.

L'estudiant elaborarà un portafoli durant l'assignatura i el presentarà abans del dia límit establert pel professor.

La programació docent pot ser modificada durant el desenvolupament del curs si el professor, sota criteri de qualitat docent i assimilació de coneixements per part de l'estudiant, el considera oportú.

AVALUACIÓ

Programa teòric (50% de la nota final)

1.Proba escrita: a) Examen tipus test de 30 preguntes (30%). Nota = $[\text{encerts} - (\text{errors} / \text{n}^{\circ} \text{opcions} - 1)] * (\text{màxima nota} / \text{n}^{\circ} \text{preguntes})$; b) 2 preguntes curtes a desenvolupar (20%).

Programa pràctic (50% de la nota final)

1.Examen oral (50%). Simulació de les tècniques exposades a les practiques i resolució de casos pràctics.

En totes les proves escrites es penalitzarà la incorrecció ortogràfica. La qualificació final serà la suma de la nota obtesa al bloc teòric i la nota obtesa al bloc pràctic.

La qualificació final de l'assignatura es promediarà sempre i quan l'estudiant haja obtés com a mínim un 5 sobre 10 en cada un dels blocs teòric i pràctic.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Cleland J, Koppenhaver S. Netter. Exploración clínica en ortopedia. Un enfoque para fisioterapeutas basado en la evidencia. Editorial Saunders. 1ª edición. 2006.
- Dommerholt J, Huijbregts P. Myofascial Trigger points: pathophysiology and evidenced-informed diagnosis and management
- Petty N. Neuromusculoskeletal Examination and Assessment: A Handbook for Therapists. Churchill Livingstone. 4ª edición. 2011.
- Petty N Principles of Neuromusculoskeletal Treatment and Management: A Handbook for Therapists Churchill Livingstone. 2ª edición. 2011.
- Maitland GD, Hengeveld E, Banks K, English K. Maitlands Vertebral Manipulation (6th edition). Oxford: Butterworth-Heinemann 2001
- Jull, G. Latigazo cervical, cefalea y dolor en el cuello. Orientaciones para las terapias físicas basadas en la investigación. Elsevier. 1ª edición. 2009
- Butler D. Movilización del sistema nervioso. Paidotribo. 2ª edición. 2009
- Kalterborn F. Manual Mobilization of the joints, vol. 1: extremities. 6ª edición. 2002.
- Kalterborn F. Manual Mobilization of the joints, vol. 2: the spine. 5ª edición. 2009.
- Boyling J, Jull G. Grieve Terapia Manual Contemporanea de la Columna Vertebral. Editorial Masson. 3ª edición. 2006.
- Torres Cueco, R. La columna cervical, Vol 1: Evaluación clínica y aproximaciones terapéuticas. Editorial Médica Panamericana. 1ª edición. 2008
- Torres Cueco, R. La columna cervical, Vol 2: Síndromes clínicos y su tratamiento manipulativo. Editorial Médica Panamericana. 1ª edición. 2008
- McKenzie R, May S. The Lumbar Spine Mechanical Diagnosis and Therapy (2nd edition). New Zealand: Spinal Publications 2003
- Beeton K. Manual Therapy Masterclasses: the peripheral joints. Editorial Churchill Livingstone. 1ª edición. 2003
- Beeton K. Manual Therapy Masterclasses: the vertebral column. Editorial Churchill Livingstone. 1ª edición. 2003
- Butler DS. Explicando el dolor. Editorial Noigroup. 1ª edición. 2010
- Mense S, Gerwin R. Muscle pain. Understanding the mechanisms. Ed.Springer. 1ª edición. 2010.
- Mense S, Gerwin R. Muscle pain. Diagnosis and treatment. Ed.Springer. 1ª edición. 2010.
- Jones M. Clinical reasoning for manual therapists. Butterworth. 1ª edición. 2003.
- Sahrmann S. Diagnóstico y tratamiento de las alteraciones del movimiento. Paidotribo. 1ª edición. 2006

- Mulligan B. Manual Therapy-NAGS, SNAGS, PRPS, etc. (6th edition). Wellington: Plane View Services 2010

Complementàries

- Lederman E. The science and practic of Manual Therapy. Editorial Churchill Livingstone. 2ª edició. 2005
- Vleeming A. Movimiento, estabilidad y dolor lumbopélvico. Elsevier. 2ª edició. 2008
- Edwards B. Manual of Combined Movements: Their Use in the Examination and Treatment of Mechanical Vertebral Disorders. Edinburgh: Churchill Livingstone 1992
- Vicenzino B, Hing W, Rivett D, Hall T. Mobilisation with Movement: the art and the science. Churchill Livingstone. Australia. 2011